

Varoluřu Okul Yöneticisi Değerlendirme Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Varoluřu Okul Yöneticisi Değerlendirme Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32452>

Özet

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri (VOYDE), okul yöneticilerinin varolu?çu liderlik özelliklerini ve davran??lar?n? ö?retmen perspektifinden de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, yöneticilerin **özgürlük**, sorumluluk, anlam aray??? ve otantiklik gibi varolu?çu felsefenin temel unsurlar?n? yönetim pratiklerine ne ölçüde yans?tt???n? belirlemeyi hedefler. 2013 y?l?nda Oakley, Aksu ve ?ra taraf?ndan geli?tirilen bu envanter, e?itim yönetimi alan?ndaki varolu?çu yakla??mlar?n ampirik olarak incelenmesine olanak tan?maktadır.

Geli?tirme çal??mas?, Türkiye'de 11 farklı ilkö?retim okulunda görev yapan 250 ö?retmen üzerinde gerçekleştirilmi? olup, üç boyutlu ve toplam 78 maddeden olumaktadır. Ölçeğin psikometrik özellikleri, hem aç?mlay?c? hem de do?rulay?c? faktör analizi kullanılarak incelenmi? ve yüksek düzeyde yap?sal geçerlik ve iç tutarlılık (güvenirlik) sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Varolu?çu liderlik, okul yöneticisi, yönetim, varolu?çuluk, de?erlendirme envanteri, psikometri, faktör analizi, güvenilirlik.

Yazarlar

Nuray Oakley, Ay?e Aksu, Nimet ?ra

Amaç

Envanterin temel amacı, okul yöneticilerinin sergiledi?i varolu?çu liderlik davran??lar?n? sistematik bir biçimde ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu ölçüm, yöneticilerin karar alma süreçlerinde, ö?retmenlerle olan ili?kilerinde ve okul kültürünü olumturmada varolu?çu felsefenin ilkelerini ne denli benimsedi?ini ortaya koymay? amaçlar.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na, varolu?çu yönetim yakla??mlar?n?n okullardaki etkinli?ini inceleme ve yöneticilerin bu alandaki geli?im ihtiyaçlar?n? belirleme konusunda önemli bir araç sunmaktadır.

Yap?/Kavram

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri, temel olarak **varolu?çu liderlik** kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin (yöneticinin) kendi varolu?unun fark?nda olması, otantik kararlar alması ve okul toplulu?unun üyelerine (ö?retmenlere) anlam ve özgürlük alanlar? yaratması prensiplerine dayanır.

Ölçek, toplamda 78 maddeden oluşan üç ana boyuta sahiptir. Bu boyutlar, varoluşçu liderliğin farklı yönlerini temsil ederek, yöneticinin okul ortamında otantik, sorumlu ve anlam odaklı davranışları detaylıca incelemeye olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerliliği, Kocaeli il merkezinde bulunan ve farklı sosyo-ekonomik tabakalardan (alt, orta ve üst) seçilmiş 11 ilköğretim okulunda görev yapan 250 öğretmeninden toplanan verilerle sağlanmıştır. Geçerlik çalışmaları için kapsamlı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Yapı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla hem açıklayıcı faktör analizi (AFA) hem de **doğrulayıcı faktör analizi** (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen üç boyutlu yapısını ampirik olarak desteklediğini göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı, Cronbach Alfa yöntemiyle hesaplanmıştır. Elde edilen değerler, ölçeğin faktörlerinin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır:

Birinci Faktör: **.94**

İkinci Faktör: **.86**

Üçüncü Faktör: **.86**

Ayrıca, ölçeğin faktörleri arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla **Pearson momentler çarpım korelasyonu** analizi yapılmıştır. Bu analiz, faktörlerin birbirinden bağımsız ancak ilişkili yapılar olduğunu destekleyerek ölçeğin yapısal bütünlüğünü pekiştirmiştir.

Faktör Analizi

Varoluşçu Okul Yöneticisi Değerlendirme Envanteri'nin psikometrik temelleri, hem açıklayıcı (Exploratory) hem de doğrulayıcı (Confirmatory) faktör analizi teknikleri kullanılarak sağlanmıştır. AFA, veri setindeki örtük yapıları keşfetmeye yardımcı olurken, DFA ise belirlenen üç boyutlu yapının örneklem verilerine ne kadar iyi uyduğunu test etmiştir.

Bu analizler sonucunda ölçek, varoluşçu liderliği temsil eden üç temel boyutta toplanan toplam 78 maddeden oluşacak şekilde nihai formunu almıştır. Yüksek faktör yükleri ve kabul edilebilir uyum indeksleri, ölçeğin ölçmek istediği varoluşçu liderlik yapısını başarıyla temsil ettiğini göstermektedir.

Envanter Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: 78 maddeden oluşan, üç boyutlu envanter. Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Öğretmenler (Okul yöneticilerini değerlendirmek amacıyla)

Yaş Grubu: İlköğretim okullarında görev yapan yetkin öğretmenler.

Nüfus Detayları: Kocaeli il merkezindeki alt, orta ve üst sosyo-ekonomik tabakalardaki 11 ilköğretim okulunda görev yapan 250 öğretmen.

Test Metodolojisi: Anket yöntemiyle uygulama. Yapısal geçerlik için AFA ve DFA, güvenirlilik için Cronbach Alfa katsayısı ve Pearson korelasyonu kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim yönetimi, okul liderliği, psikometrik özellikler, iç tutarlılık, güvenirlilik, Cronbach Alfa, Pearson korelasyonu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nuray Oakley

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değil.

Kurum E-posta Adresleri: nuraysungur@yahoo.com (Sorumlu Yazar)

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değil.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2013

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirme detayları için sorumlu yazar Nuray Oakley ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanım genellikle kaynak gösterilerek serbesttir, ancak ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için izin alınması önerilir.

Kaynaklar

Oakley, N., Aksu, A. ve ?ra, N. (2013). Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri. *Türkiye Sosyal Ara?tırmalar Dergisi*, 17(3), 87-97.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??ılabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: varoluscu-okul-yoneticisi-de?erlendirme-envanteri-toad.pdf

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmam??tır.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukarıda belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.